

Wijziging Arbeidsomstandighedenregeling

Regeling tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling, mede in verband met enkele uitzonderingen op en vrijstelling van het asbestverbod, en enige andere regelingen

14 juli 2000/ARBO/AMIL/00/7596
Directie Arbeidsomstandigheden

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, J.F.

Hoogervorst;

Handelende na overleg met de Ministers van Financiën en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer; Gelet op Richtlijn 90/394/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 28 juni 1990 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk (PbEG L 196, zesde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, eerste lid, van richtlijn nr. 89/391/EEG);

Gelet op artikel 30, eerste lid, van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 en de artikelen 4.42, vijfde lid, en 9.11 van het Arbeidsomstandighedenbesluit,

Besluit:

Artikel I

De Arbeidsomstandighedenregeling¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4.14, derde lid, wordt 'wordt ten hoogste eenmaal' vervangen door: wordt eenmaal.

B

Artikel 4.29 komt te luiden:

Artikel 4.29 Vrijstelling verwerken, bewerken en in voorraad houden
Ten behoeve van het verwerken en in voorraad houden van asbesthoudende pakkingen en afdichtingen van verbrandingsmotoren, bedoeld om te functioneren onder hoge temperaturen en hoge druk, die tot 1 januari 1995 in gebruik zijn genomen en waarvoor vervanging door niet of

minder schadelijke stoffen niet mogelijk is, wordt tot 1 januari 2005 vrijstelling verleend van artikel 4.41, tweede en derde lid, van het besluit.

C

Artikel 4.30 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid wordt onder vervanging van de punt door een puntkomma aan het slot van onderdeel d, een onderdeel toegevoegd, luidende: e. het verwijderen van asbest- dan wel crocidoliethoudende beglazingskit uit kassen.

2. In het tweede lid wordt 'de artikelen 4.51' vervangen door: de artikelen 4.19, onderdelen e en f, 4.20, eerste tot en met het vierde lid, 4.51.

3. In het derde lid, onderdeel a, wordt 'artikel 4.51, eerste en tweede lid,' vervangen door: artikel 4.19, onderdelen e en f.

4. In het derde lid, onderdeel b, wordt 'artikel 4.51, achtste lid,' vervangen door: 4.20, vierde lid,.

5. Onder vernummering van het zesde tot zevende lid, wordt na het vijfde lid een lid ingevoegd, luidende:

6. Op de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, onder e, zijn de artikelen 4.19, onderdelen e en f, 4.52, 4.53, 4.54, tweede en vierde lid, en 4.55, eerste lid, onder c, d en g, van het besluit niet van toepassing.

D

Artikel 4.32, onderdeel c, wordt verletterd tot onderdeel b en aan het slot wordt de puntkomma vervangen door een punt.

E

Paragraaf 4.8a met opschrift wordt ingevoegd na artikel 4.32 en de artikelen 4.41a en 4.41b worden vernummerd tot 4.32a en 4.32b.

F

In het tot 4.32b vernummerde artikel wordt 'artikel 4.41a, derde tot en met vijfde lid' vervangen door: 4.32a, derde tot en met vijfde lid.

G

Bijlage XIA behorend bij artikel 8.10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de noot bij punt 2 wordt 'gerechtvaardigd' vervangen door: gerechtvaardigd.

2. In het onderschrift bij het laatste bord van punt 3 wordt 'verbod' vervangen door: gebod.

3. In het onderschrift bij de borden van punt 5 wordt: 'onderstaande' vervangen door: bovenstaande.

Artikel II

In artikel 15 van de regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw mr. A. Kappeyne van de Coppello, van 28 januari 1985, nr. 84/15335, tot uitvoering van de Wet op de gevaarlijke werktuigen en het Besluit containers (Stcrt. 23) wordt 'ten hoogste f 257,50 per uur' vervangen door: ten hoogste f 350,- exclusief BTW per uur.

Artikel III

In bijlage C behorende bij het Ontslagbesluit² wordt 'Arbeidsomstandighedenwet' vervangen door: Arbeidsomstandighedenwet 1998.

Artikel IV

Artikel 15 van de Regeling risico's zware ongevallen 1999³ wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste, derde en vierde lid wordt 'bedoeld in artikel 32 van de Arbeidsomstandighedenwet' vervangen door: bedoeld in artikel 24 van de Arbeidsomstandighedenwet 1998.

2. In het derde lid wordt 'artikel 36 van de Arbeidsomstandighedenwet' vervangen door: artikel 27 van de Arbeidsomstandighedenwet 1998.

Artikel V

In artikel 1, onder e, van de Bedrijfs hulpverleningsregeling VROM⁴ wordt 'artikel 22 van de Arbeidsomstandighedenwet' vervangen door: artikel 15 van de Arbeidsomstandighedenwet 1998.

Artikel VI

Artikel 9a, onderdeel g, van de Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968⁵ komt te luiden: g. het verlenen van bijstand als bedoeld in artikel 14, derde lid, van de Arbeids-omstandighedenwet 1998.

Artikel VII

In artikel 1, onder e, van de Regeling Bedrijfshulpverlening Financiën⁶ wordt 'artikel 22 van de Arbeidsomstandighedenwet' vervangen door: artikel 15 van de Arbeidsomstandighedenwet 1998.

Artikel VIII

In artikel 19, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling willekeurige afschrijving⁷ wordt 'bijlage IA' vervangen door: bijlage II.

Artikel IX

Deze regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 14 juli 2000.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.F. Hoogervorst.*

¹ Supplement Stcrt. 1999, 239, laatstelijk gewijzigd bij regeling van 29 juni 2000, Stcrt. 125.

² Regeling van 7 december 1998, Stcrt. 238.

³ Regeling van 2 juli 1999, Stcrt. 133.

⁴ Regeling van 13 mei 1997, Stcrt. 97.

⁵ Regeling van 30 augustus 1968, Stcrt. 169, laatstelijk gewijzigd bij regeling van 22 december 1999, Stcrt. 250.

⁶ Regeling van 27 augustus 1997, Stcrt. 178, gewijzigd bij regeling van 4 februari 1998, Stcrt. 36.

⁷ Regeling van 27 december 1995, Stcrt. 251, laatstelijk gewijzigd bij regeling van 22 december 1999, Stcrt. 251.

Toelichting

Artikel I

Onderdeel B (artikel 4.29)

Het verwerken en in voorraad houden van asbesthoudende pakkingen en afdichtingen van verbrandingsmotoren
Ter afdichting van vloeistof- of gashoudende delen van verbrandingsmotoren (met name in auto's) zijn in sommige typen motoren tot 1995 nog asbesthoudende pakkingen gemonteerd op de plaatsen die blootstaan aan hoge temperatuur en druk.

Vanwege het ontwerp van die verbrandingsmotor konden deze pakkingen en afdichtingen nog niet door asbestvrije materialen worden vervangen. Na 1995 zijn nieuwe typen verbrandingsmotoren uitgerust met asbestvrije materialen. Omdat voor de oudere typen verbrandingsmotoren niet altijd asbestvrije pakkingmaterialen (kunnen) worden ontwikkeld, kan het bij bijvoorbeeld revisie van die motoren nog noodzakelijk zijn om asbesthoudende pakkingen te monteren. Omdat in technische zin geen alternatieven beschikbaar zijn, wordt op verzoek van de Rijwielen- en Automobiellindustrie vrijstelling verleend van het verbod op het verwerken en in voorraad houden van asbesthoudende materialen, zoals dat is vastgelegd in artikel 4.41, tweede en derde lid van het Arbeidsomstandighedenbesluit, voorzover het deze pakkingmaterialen betreft. Gelet op het feit dat het monteren van asbesthoudende pakkingen in nieuwe verbrandingsmotoren per 1 januari 1995 is beëindigd en gezien het feit dat per 1 januari 2005 binnen de Europese Unie een totaal verbod op het gebruik van asbest in nieuwe producten waarin asbest is toegevoegd, in werking treedt, vervalt deze vrijstelling op het laatstgenoemde tijdstip. Voornoemd verbod volgt uit Richtlijn 1999/77/EG van de Commissie van 26 juni 1999 (PbEG 1999, L 207) tot zesde aanpassing aan de technische vooruitgang van bijlage I bij Richtlijn 76/769/EEG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (asbest).

Onderdeel C

(artikel 4.30, eerste lid, onder e, en zesde lid)

Het verwijderen van asbest- dan wel crocidoliethoudende beglazingskit uit kassen

In ca. 7% van de in Nederland gebouwde kassen is asbesthoudende kit verwerkt. Het asbestgehalte van deze kit varieert tussen de 5% tot maximaal 10%. Bij de overige kassen is gebruik gemaakt van een gesloten systeem waarbij het gebruik van

beglazingskit niet noodzakelijk was. Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de Land- en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO) heeft aangetoond dat de risico's op blootstelling van werknemers aan asbest bij het verwijderen van asbesthoudende beglazingskit van kassen, verwaarloosbaar zijn. Het onderzoek was gericht op de beoordeling van de mogelijke blootstelling van werknemers aan asbest bij hanteling van de traditionele sloopmethode – uit de periode waarin niet bekend was dat asbest in de kit aanwezig kon zijn – en bij toepassing van een aangepaste sloopmethode, conform de vigerende asbestsloopregelgeving. Beide beoordeelde sloopmethoden blijken uit oogpunt van blootstelling aan asbest nauwelijks risicovol te zijn. Daarom wordt voor de verwijdering van beglazingskit uit kassen een uitzondering gemaakt ten aanzien van de verplichtingen met betrekking tot de toegankelijkheid en markering van gevarenczones, het in de gelegenheid stellen van werknemers om een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan, de registratie van de aard, mate en duur van de blootstelling aan asbest, de meldingsplicht aan de Arbeidsinspectie, de verplichting om de werkzaamheden uit te voeren door of onder toezicht van een gecertificeerde deskundige, de afscherming van de werkzaamheden en de meting van de concentratie asbeststof nadat de asbesthoudende kit is verwijderd. De overige voorschriften met betrekking tot slopen ingevolge paragraaf 5 van afdeling 5 van hoofdstuk 4 van het Arbeidsomstandighedenbesluit, ten aanzien waarvan geen uitzondering is gemaakt, blijven onverkort van toepassing.

In het tot zeven vernummerde lid van artikel 4.30 is bepaald dat de uitvoering van de uitgezonderde werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, dient plaats te vinden overeenkomstig een deugdelijke werkmethode, die is gebaseerd op een doeltreffende beoordeling van het blootstellingsniveau en zodanige beheersmaatregelen bevat dat blootstelling zoveel mogelijk wordt voorkomen.

De uitzonderingen van een aantal voorschriften ingevolge het reguliere sloopregime met betrekking tot het verwijderen van asbesthoudende beglazingskit uit kassen zijn derhalve

eerst van toepassing indien de verwijdering zorgvuldig wordt uitgevoerd. De organisatie en zorgvuldige uitvoering van het werk en de afvalverwerking blijven derhalve belangrijke aandachtspunten.

Ingevolge afdeling 5 van hoofdstuk 2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit, in het bijzonder de artikelen 2.27 en 2.31, dient alvorens werkzaamheden aan een bouwwerk worden uitgevoerd (hieronder is mede begrepen sloopwerkzaamheden), een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan) te worden opgesteld, waarin aandacht moet worden besteed aan risico's en beheersmaatregelen bij de uit te voeren werkzaamheden. Deze verplichting richt zich ook tot opdrachtgevers van bouwwerken. Op basis van de resultaten van het eerder aangehaalde onderzoek heeft LTO-Nederland, in nauw overleg met de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, in de vorm van een instructie een V&G-plan opgesteld voor de sloop van asbesthoudende beglazingskit uit kassen.

Met betrekking tot de eis dat de werkgever de betreffende werkzaamheden uitvoert conform een deugdelijke werkmethode als bedoeld in het zevende lid van artikel 4.30 wordt aangesloten bij het genoemde V&G-plan. In een binnenkort te publiceren beleidsregel zal worden vastgelegd dat de verwijdering van asbesthoudende kit van de beglazing van kassen dient plaats te vinden overeenkomstig de voor de werkgever relevante delen van het betreffende V&G-plan. Het gestelde in deze beleidsregel zal door de Arbeidsinspectie bij toezichtsactiviteiten worden betrokken.

Het verwijderen van asbesthoudende beglazingskit is een eenduidig te omschrijven routinematige werkzaamheid met een goed beheersbaar risico, waarvoor een gestandaardiseerde aanpak, conform bovenstaande systematiek kan worden gevolgd. Om reden hiervan is er geen noodzaak om de verplichting in stand te houden om de sloop van kassen, voor wat betreft de verwijdering van asbesthoudende beglazingskit, op te dragen aan een deskundig asbestverwijderingsbedrijf ingevolge het Asbestverwijderingsbesluit op grond van de Wet milieugevaarlijke stoffen.

Het Asbestverwijderingsbesluit zal door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer op dit punt worden gewijzigd.

(artikel 4.30, tweede en derde lid) De overige wijzigingen van artikel 4.30, zoals vervat in onderdeel C, punten 2, 3 en 4, betreffen juridisch technische aanpassingen in verband met de inwerkingtreding met ingang van 27 juni 2000 van het Besluit van 4 mei 2000 tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit houdende regels inzake carcinogene agentia (Stb. 210).

Onderdelen E en F

Bij regeling van 15 december 1999 tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling betreffende vluchtige organische stoffen (Stcrt. 245) is een nieuwe paragraaf 4.8a 'Vluchtige organische stoffen' ingevoegd. Gelet op de systematiek van het Arbeidsomstandighedenbesluit waarin na de bepalingen omtrent zandsteen in afdeling 6 inzake specifieke gezondheidsschadelijke stoffen in afdeling 6a de regeling omtrent vluchtige organische stoffen is opgenomen, is de plaatsbepaling van paragraaf 4.8a van de Arbeidsomstandighedenregeling na paragraaf 4.8 inzake het werken met zandsteen juist. Paragraaf 4.8a en de tot deze paragraaf behorende artikelen 4.41a en 4.41b zijn echter na artikel 4.41 van paragraaf 4.9 ingevoegd. In onderdeel E is dit gecorrigeerd; paragraaf 4.8a is opgenomen na paragraaf 4.8 en de genoemde artikelen zijn vernoemd tot 4.32a en 4.32b.

Artikel II

Begin 1999 is besloten het maximale uurtarief voor de keuring van containers dat met ingang van 30 juni 1985 was vastgesteld op f 165,- in twee fasen aan te passen aan het tarief dat ten hoogste in rekening mag worden gebracht door keuringsinstellingen die op grond van de Wet op de gevaarlijke werktuigen zijn aangewezen als 'notified body' in het kader van de implementatie van EG-productveiligheidsrichtlijnen. Daartoe werd het tarief met ingang van 3 april 1999 verhoogd met f 92,50 tot f 257,50 (zie artikel IX, onder J, van de regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

J.F. Hoogervorst, van 17 maart 1999, Stcrt. 64, tot wijziging van enige op de Wet op de gevaarlijke werktuigen gebaseerde regelingen, tot intrekking van enige op de Wet op de gevaarlijke werktuigen en de

Arbeidsomstandighedenwet gebaseerde regelingen en tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling en enige andere regelingen). Thans is het tarief wederom verhoogd met f 92,50 tot f 350,-. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om, overeenkomstig soortgelijke regelingen, in de regeling vast te leggen dat het een bedrag exclusief BTW betreft. Mede gelet op de omstandigheid dat er voor deze keuring zeven klassebureaus zijn aangewezen die onderling concurreren, ligt het niet in de verwachting dat de verhoging van het tarief zal leiden tot aanpassing van de thans feitelijk gehanteerde tarieven.

Artikel III

De onderhavige wijziging betreft een terminologische wijziging in verband met de inwerkingtreding van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 (Stb. 1990, 450).

Artikelen IV tot en met VIII

Deze artikelen betreffen ondergeschikte wijzigingen in regelingen van de ministers, die in de aanhef van deze regeling zijn genoemd en waarmee over de wijziging is overlegd. De wijzigingen betreffen in hoofdzaak vernoemingen van artikelen in deze regelingen in verband met de inwerkingtreding van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 (Stb. 1999, 450).

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.F. Hoogervorst.